

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/231578,Obchody-Roku-Stanislawa-Mierzwy.html>
26.02.2026, 18:10

Obchody Roku Stanisława Mierzwę

19 października 2025 r. w Wierzchosławicach odbyły się uroczystości wieńczące obchody Roku Stanisława Mierzwę – wybitnego działacza ruchu ludowego, adwokata i społecznika, bliskiego współpracownika Wincentego Witosa, represjonowanego przez władze komunistyczne. Instytut Pamięci Narodowej reprezentowali zastępcy prezesa dr hab. Karol Polejowski oraz dr Mateusz Szpytma.

19.10.2025

[Stanisław Mierzwa Wincenty Witos](#)

Obchody rozpoczęła msza święta w miejscowym kościele parafialnym, po której uczestnicy wzięli udział w odsłonięciu muralu upamiętniającego Stanisława Mierzwę w Szkole Podstawowej w Wierzchosławicach oraz złożyli kwiaty w kaplicy grobowej Wincentego Witosa i Stanisława Mierzwę.

Główna część uroczystości odbyła się w Gminnym Centrum Kultury. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, rodziny Stanisława Mierzwę i Wincentego Witosa oraz licznie zgromadzeni mieszkańcy.

- Jesteśmy dziś w ludowej stolicy Polski. To stąd wywodzi się przecież dwóch największych przedstawicieli polskiego ruchu ludowego. Ruchu ludowego, który był ostoją polskiej świadomości narodowej i walki, kiedy trzeba było o Polskę walczyć. Jeżeli spojrzymy na życiorys Stanisława Mierzwę, to tam odzwierciedlenie znajdują losy Polski w wieku XX. Nie doczekał wolnej Polski, ale nigdy nie przestał o niej marzyć. To dzięki niemu, jego działalności, działalności dziesiątek i setek tysięcy jemu podobnych, którzy nigdy nie pogodzili się z okupacją niemiecką, a później sowiecką, przetrwała Polska. W sercach i w duszach polskiego narodu.

- mówił podczas obchodów zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski.

Program uroczystości uświetniła inscenizacja przygotowana przez uczniów Szkoły Podstawowej w Wierzchosławicach pt. *Chłop potęgą jest i basta!*, a także występ aktora Teatru Narodowego Przemysława Stippy, który zaprezentował fragmenty listów więziennych Stanisława Mierzwę.

W dalszej części odbyła się dyskusja poświęcona życiu i działalności Stanisława Mierzwę, prowadzona przez Radosława Kurka z krakowskiego Oddziału IPN. W rozmowie udział wzięli m.in. dr Mateusz Szpytma (zastępca prezesa IPN), dr Wojciech Mierzwa (syn Stanisława Mierzwę), dr Marek Steindel (prawnuk Wincentego Witosa) oraz Janusz Skicki (kierownik Muzeum Wincentego Witosa w Wierzchosławicach – Oddziału Muzeum Ziemi Tarnowskiej).

Dyskusję poświęcono trzem głównym wątkom biografii Stanisława Mierzwę. W pierwszej części rozmowy omówiono jego działalność polityczną w ruchu ludowym, a także współpracę z Wincentym Witosem. Druga część poświęcona była losom Mierzwów w okresie stalinowskim, natomiast w trzeciej paneliści skupili się staraniach Stanisława Mierzwę o zachowanie tradycji niezależnego ruchu ludowego oraz pamięci o Wincentym Witosie.

Podczas wydarzenia zaprezentowano spot podsumowujący inicjatywy IPN związane z Rokiem Stanisława Mierzwę, a przed budynkiem Gminnego Centrum Kultury można było obejrzeć [wystawę poświęconą jego życiu i działalności](#), przygotowaną przez Archiwum IPN.

Uroczystości zostały przygotowane przez Instytut Pamięci Narodowej, Gminę Wierchosławice i Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Wincentego Witosa.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Wierchosławice

Centrala

Stanisław Mierzwa

Uroczystości